CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL JULIANE KOKOTT prezentate la 18 martie 2010[1]

I — Introducere

1. Prezenta procedură de recurs permite abordarea unei problematici privind termenul în cadrul alocării definitive de resurse financiare către statele membre în vederea restructurării și reconversiei podgoriilor.

2. Procedura are la bază un litigiu între Republica Elenă (denumită în continuare „recurenta") și Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia"), având ca obiect interpretarea articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000. Se pune în principal întrebarea dacă era obligată Comisia să țină seama, în decizia sa privind alocarea resurselor financiare pentru exercițiul financiar 2006, de datele pe care Republica Elenă le-a transmis abia după expirarea termenului stabilit în dispoziția menționată.

3. Prin Hotărârea din 11 decembrie 2008 (denumită în continuare „hotărârea atacată")[2], Tribunalul de Primă Instanță (devenit în prezent „Tribunalul") a respins ca nefondată acțiunea formulată de Republica Elenă prin care se solicita anularea sau modificarea Deciziei 2006/669/CE[3] de stabilire, pentru exercițiul financiar 2006 și pentru un anumit număr de hectare, a alocărilor financiare definitive destinate statelor membre pentru motivul că, în decizia sa, Comisia nu a ținut seama de datele transmise ulterior de Republica Elenă.

4. Prin recursul formulat, primit de Curte la 6 februarie 2009, Republica Elenă solicită anularea hotărârii atacate și își menține concluziile inițiale.

II — Cadrul juridic

5. Tribunalul a prezentat cadrul juridic, la punctele 1-5 din hotărârea atacată, după cum urmează:

„1 Normele privind restructurarea și reconversia podgoriilor sunt stabilite prin

1 — Limba originală: germana.

2 — Hotărârea din 11 decembrie 2008, Grecia/Comisia, T-339/06, Rec., p. II-3525.

3 — Decizia 2006/669/CE din 4 octombrie 2006 de stabilire, pentru exercițiul financiar 2006 și pentru un anumit număr de hectare, a alocărilor financiare definitive destinate statelor membre pentru restructurarea și reconversia podgoriilor în temeiul Regulamentului nr. 1493/1999 al Consiliului (JO L 275, p. 62) (denumită în continuare „decizia atacată").

Regulamentul (CE) nr. 1493/1999 al Consiliului din 17 mai 1999 privind organizarea comună a pieței vitivinicole (JO L 179, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 28, p. 190) și prin Regulamentul nr. 1227/2000 al Comisiei din 31 mai 2000 privind stabilirea normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1493/1999, cu privire la potențialul de producție (JO L 143, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 32, p. 181), cu modificările ulterioare.

2 Articolul 14 din Regulamentul nr. 1493/1999 prevede:

«(1) Comisia alocă în fiecare an statelor membre o primă tranșă de credite pe baza criteriilor obiective, luând în considerare situațiile și nevoile speciale, precum și eforturile acceptate, ținându-se cont de obiectivul planului de măsuri.

(2) Dotarea inițială este adaptată în funcție de cheltuielile reale și de previziunile cheltuielilor revăzute comunicate de statele membre, ținându-se cont de obiectivul planului de măsuri și în limita creditelor disponibile.

[…]»

3. Articolul 16 din Regulamentul nr. 1227/2000 a fost modificat în special prin Regulamentul (CE) nr. 1841/2003 al Comisiei din 17 octombrie 2003 de modificare a Regulamentului nr. 1227/2000 (JO L 268, p. 58, Ediție specială, 03/vol. 49, p. 171). Astfel, potrivit articolului 16 din Regulamentul nr. 1227/2000, în versiunea sa aplicabilă exercițiului financiar 2006:

«(1) Statele membre transmit Comisiei, până la 10 iulie a fiecărui an, cu privire la sistemul de restructurare și reconversie:

(a) o declarație de cheltuieli efectiv apărute la 30 iunie a exercițiului financiar în curs și suprafața totală aferentă;

(b) o declarație de cheltuieli validate la 30 iunie a exercițiului financiar în curs și suprafața totală aferentă;

[…]

(2) Fără a aduce atingere reglementărilor generale stabilite pentru disciplina bugetară, dacă informațiile pe care Comisia le cere statelor membre conform alineatului (1) sunt incomplete sau nu s-au respectat termenele, Comisia va reduce avansurile desemnate pentru cheltuielile agricole pe o bază temporară și forfetară.»

4. Articolul 17 din Regulamentul nr. 1227/2000 a fost modificat în special prin Regulamentul (CE) nr. 315/2003 al Comisiei din 19 februarie 2003 (JO L 46, p. 9, Ediție specială, 03/vol. 46, p. 149) și prin Regulamentul (CE) nr. 1203/2003 al Comisiei din 4 iulie 2003 (JO L 168, p. 9, Ediție specială, 03/vol. 48, p. 21). Astfel, potrivit articolului 17 din Regulamentul nr. 1227/2000, în versiunea sa aplicabilă exercițiului financiar 2006:

«(1) Pentru fiecare stat membru, cheltuielile efectiv apărute, validate și declarate pentru un anumit exercițiu financiar se finanțează în limita sumelor notificate Comisiei în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) literele (a) și (b), cu condiția ca totalul acestor sume să nu depășească suma alocată statului membru în conformitate cu articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul nr. […] 1493/1999.

[…]

(3) Cererile prezentate de statele membre în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) litera (c) sunt acceptate pe bază *pro rata*, utilizând sumele disponibile după deducerea, pentru toate statele membre, a totalului sumelor notificate în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) litera (a) și a sumelor declarate în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) litera (b), din suma totală alocată statelor membre în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul […] nr. 1493/1999. Comisia comunică statelor membre, în cel mai scurt timp după 30 iunie, în ce măsură pot fi acceptate cererile lor.

(4) Fără a aduce atingere alineatelor (1) și (2), în cazul în care suprafața totală notificată în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) litera (a) este mai mică decât numărul de hectare indicate în alocarea pentru exercițiul financiar, acordată statului membru în conformitate cu articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul […] nr. 1493/1999, cheltuielile declarate pentru exercițiul financiar respectiv trebuie finanțate până la o limită egală cu suprafața totală notificată, înmulțită cu valoarea medie a ajutorului pe hectar; această cifră se calculează ca un raport între suma alocată statului membru în conformitate cu articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul […] nr. 1493/1999 și numărul de hectare prevăzute.

Această sumă nu poate depăși în niciun caz cheltuielile declarate în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) litera (a).

În sensul punerii în aplicare a prezentului alineat, se aplică o toleranță de 5 % suprafeței totale notificate, în comparație cu cea prevăzută în alocarea pentru exercițiul financiar respectiv.

Sumele nefinanțate în conformitate cu prezentul alineat nu sunt disponibile în sensul aplicării alineatului (3).

[…]

(8) Trimiterile la un anumit exercițiu financiar se referă la plățile efectiv realizate de statele membre între 16 octombrie și 15 octombrie a anului următor.

[…]»

5. Articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1258/1999 al Consiliului din 17 mai 1999 privind finanțarea politicii agricole comune (JO L 160, p. 103) prevede:

«(2) Comisia decide asupra avansurilor lunare din cheltuielile prevăzute și efectuate de agențiile de plată acreditate.

Cheltuielile efectuate între 1 și 15 octombrie sunt înregistrate ca fiind efectuate în luna octombrie și cheltuielile efectuate între 16 și 31 octombrie sunt înregistrate ca fiind efectuate în luna noiembrie. Avansurile sunt plătite statului membru cel târziu în a treia zi lucrătoare a lunii următoare celei în care s-au efectuat cheltuielile.

[…] [traducere neoficială]»”

III — Situația de fapt și decizia atacată

6. Faptele și decizia atacată aflate la originea litigiului au fost prezentate de Tribunal la punctele 6-14 după cum urmează:

„6. Pentru exercițiul financiar 2006 (16 octombrie 2005-15 octombrie 2006), repartizarea indicativă a creditelor alocate în temeiul Regulamentului nr. 1493/1999 pentru restructurarea și reconversia podgoriilor a fost stabilită prin Decizia 2005/716/CE a Comisiei din 10 octombrie 2005 de stabilire, pentru anul de comercializare 2005/2006 și pentru un anumit număr de hectare, a alocărilor financiare indicative destinate statelor membre pentru restructurarea și reconversia podgoriilor în temeiul Regulamentului nr. 1493/1999 (JO L 271, p. 45). În anexa la decizia menționată, cuantumul alocării financiare indicative destinate Republicii Elene a fost stabilit la 8 574 504 euro pentru o suprafață de 1 249 ha.

7. La 10 iulie 2006, în aplicarea articolului 14 din Regulamentul nr. 1493/1999 și a articolului 16 din Regulamentul nr. 1227/2000, autoritățile elene au transmis Comisiei situația cheltuielilor legate de restructurarea și de reconversia podgoriilor în Grecia în cursul exercițiului financiar 2006, în vederea obținerii de alocări financiare. În temeiul acestei

comunicări, totalul cheltuielilor respective se ridica la 6 829 204,46 euro, iar suprafața corespunzătoare era de 788,002 ha.

8. La 22 septembrie 2006, autoritățile elene au adresat o scrisoare Comisiei pentru a o informa cu privire la o eroare de redactare a datelor informatice, suprafața care trebuia luată în considerare fiind de 1 102,271 ha. Autoritățile elene au precizat că această suprafață corespunde sumei suprafeței totale indicate în tabelul anexat scrisorii din 10 iulie 2006 și care reia cheltuielile de restructurare și de reconversie a podgoriilor în Grecia suportate efectiv la data de 30 iunie 2006, și anume 1 085,391 ha, și a suprafeței totale indicate în tabelul anexat la scrisoarea din 10 iulie 2006 și care reia cheltuielile de restructurare și de reconversie a podgoriilor în Grecia lichidate la data de 30 iunie 2006, și anume 16,88 ha. Acestea au amintit de asemenea că totalul cheltuielilor se ridica la suma de 6 829 204,46 euro.

9. La 26 septembrie 2006, cu ocazia celei de a 890-a ședințe a Comitetului de gestiune a vinurilor, autoritățile elene au reiterat către Comisie cererea de a lua în considerare datele rectificate. Comisia a respins oral cererea autorităților elene, arătând că depunerea elementelor corectate este tardivă.

10. La 4 octombrie 2006, Comisia a adoptat Decizia 2006/669/CE de stabilire, pentru exercițiul financiar 2006 și pentru un anumit număr de hectare, a alocărilor financiare definitive destinate statelor membre pentru restructurarea și reconversia podgoriilor în temeiul Regulamentului nr. 1493/1999 al Consiliului (JO L 275, p. 62) (denumită în continuare «decizia atacată»). La aceeași dată, un reprezentant al Comisiei s-a întâlnit cu reprezentanți ai autorităților elene, cărora le-a explicat că, având în vedere termenele, este imposibil să se admită cererea acestora de a fi luate în considerare datele rectificate comunicate la 22 septembrie 2006.

11. La 16 octombrie 2006, autoritățile elene au adresat Comisiei o scrisoare prin care au solicitat modificarea anexei la decizia atacată. Comisia nu a admis această cerere.

12. În decizia atacată, Comisia a luat în considerare, pentru Republica Elenă, datele comunicate de autoritățile elene la 10 iulie 2006.

13. Potrivit considerentului (6) al deciziei atacate, Comisia a aplicat Republicii Elene penalitatea prevăzută la articolul 17 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1227/2000, în cuantum de 1 129 015 euro.

14. În anexa la decizia atacată, cuantumul alocării financiare definitive destinate Republicii Elene pentru restructurarea și reconversia podgoriilor în Grecia a fost stabilit la 5 700 190 de euro pentru o suprafață de 788 ha."

IV — Procedura în primă instanță și cererile formulate în procedura de recurs

7. Prin cererea depusă la 30 noiembrie 2006 la grefa Tribunalului, Republica Elenă a formulat acțiune împotriva Deciziei 2006/669/CE atacate. În susținerea acțiunii, Grecia a invocat cinci motive. În primul rând, aceasta a afirmat că termenul prevăzut la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 are doar caracter indicativ și că, prin urmare, trebuie să se țină seama și de datele comunicate după expirarea termenului. În al doilea rând, aceasta a invocat încălcarea principiului cooperării loiale, în al treilea rând, încălcarea principiilor bunei-credințe și bunei administrări, în al patrulea rând, încălcarea principiului proporționalității și, în al cincilea rând, încălcarea principiului efectului util.

8. Prin hotărârea atacată, pronunțată la 11 decembrie 2008, Tribunalul a confirmat decizia atacată. În consecință, acesta a respins acțiunea Republicii Elene și a obligat reclamanta la plata cheltuielilor de judecată.

9. Grecia a declarat recurs împotriva acestei hotărâri și a solicitat Curții:

— declararea recursului ca admisibil;

— anularea hotărârii atacate;

— admiterea concluziilor formulate;

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor efectuate în procedura de recurs și a celor efectuate în procedura în fața primei instanțe.

10. La rândul său, Comisia solicită:

— respingerea recursului ca inadmisibil și nefondat;

— obligarea Republicii Elene la plata cheltuielilor de judecată.

11. Procedura de recurs în fața Curții s-a desfășurat în scris. Niciuna dintre părți nu a solicitat desfășurarea unei proceduri orale.

V — Apreciere juridică

A — *Cu privire la admisibilitatea recursului*

12. Comisia consideră că recursul este inadmisibil, deoarece recurenta nu a făcut decât să repete argumentele pe care le-a prezentat deja în prima instanță.

13. În această privință, Comisia contrazice în mod vădit jurisprudența constantă a Curții privind admisibilitatea recursurilor.

14. Conform unei jurisprudențe constante, nu îndeplinește cerințele de motivare ce rezultă din articolul 51 din Statutul Curții de Justiție și din articolul 112 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul de procedură al Curții un recurs care se limitează la a repeta sau la a reproduce textual motivele și argumentele care au fost prezentate în fața Tribunalului, inclusiv cele întemeiate pe fapte respinse expres de această instanță[4]. Astfel, un asemenea recurs constituie în realitate o cerere prin care se urmărește o simplă reexaminare a cererii introductive depuse la Tribunal, ceea ce, conform articolului 49 din Statut, nu este de competența Curții[5].

15. Cu toate acestea, trebuie să se distingă un recurs prin care sunt criticate în mod expres hotărârea Tribunalului și aprecierile juridice formulate de acesta, recurgând din nou la argumente care au fost deja prezentate împotriva deciziei atacate.

16. Este evident că aspectele de drept analizate în primă instanță pot fi reinvocate în cadrul procedurii de recurs dacă recurentul contestă interpretarea sau aplicarea dreptului comunitar efectuată de Tribunal[6]. Rolul central al Curții de Justiție, în calitate de instanță de recurs, este tocmai clarificarea definitivă a acestor aspecte de interpretare.

17. Prezentul recurs vizează tocmai contestarea poziției Tribunalului cu privire la diferite aspecte de drept care i-au fost prezentate în primă instanță. Recursul menționează exact atât aspectele contestate ale hotărârii atacate, cât și motivele și argumentele care stau la baza acesteia.

4 — Hotărârea din 16 mai 2002, ARAP și alții/Comisia, C-321/99 P, Rec, p. I-4287, punctul 48, Hotărârea din 22 ianuarie 2004, Mattila/Consiliul și Comisia, C-353/01 P, Rec., p. I-1073, punctul 27, și Hotărârea din 29 aprilie 2004, Comisia/CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, Rec., p. I-3801, punctul 50.

5 — Ordonanța din 25 martie 1998, FFSA și alții/Comisia, C-174/97 P, Rec., p. I-1303, punctul 24.

6 — Hotărârea din 13 iulie 2000, Salzgitter/Comisia, C-210/98 P, Rec., p. I-5843, punctul 43.

18. Prin urmare, recursul este admisibil.

Prin urmare, în opinia recurentei, Comisia ar fi trebuit să țină seama, în decizia atacată, de datele transmise după expirarea acestui termen. În acord cu punctul de vedere al Comisiei, Tribunalul pornește de la premisa că termenul are caracter imperativ. Acest aspect este contestat de Republica Elenă prin intermediul primului motiv de recurs.

B — *Cu privire la temeinicia recursului*

21. Atât textul articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000, cât și structura sa generală și considerațiile teleologice privind semnificația și scopul stabilirii termenelor în întregul context normativ confirmă însă în cele din urmă punctul de vedere exprimat de Tribunal. În ceea ce privește termenul prevăzut la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000, este vorba despre un termen imperativ de decădere.

19. Republica Elena invocă în susținerea recursului trei motive. În primul rând, aceasta consideră că hotărârea Tribunalului se bazează pe interpretarea eronată a articolului 16 alineatele (1) și (2) și a articolului 17 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000. În al doilea rând, în hotărârea sa, Tribunalul nu a ținut seama de importanța diferitelor principii generale de drept. În sfârșit, hotărârea atacată ar conține o motivare contradictorie.

a) Textul

1. Cu privire la primul motiv

22. Trebuie să se dea dreptate constatării Tribunalului conform căreia textul articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 pledează în favoarea caracterului imperativ al termenului prevăzut la articolul menționat.

20. Republica Elenă consideră că termenul care expiră la 10 iulie al fiecărui an, în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000, are doar un caracter indicativ, contrar constatării Tribunalului.

23. În aproape toate versiunile lingvistice, în textul articolului 16 alineatul (1) se afirmă că statele membre transmit Comisiei informațiile menționate în această dispoziție „nu mai târziu” de data de 10 iulie a fiecărui

an. Această formulare dezvăluie caracterul imperativ al termenului, fiind vorba despre un termen de decădere, ținând seama de faptul că, pentru a se prevede un termen de decădere, nu este necesară utilizarea expresă a expresiei „termen de decădere”[7]. Dacă o acțiune trebuie efectuată până cel târziu la data de 10 iulie a unui an, începând cu ziua imediat următoare aceasta va fi considerată tardivă și, în principiu, nu va mai fi admisibilă.

24. Chiar dacă trei versiuni lingvistice (mai exact, cele în limbile greacă, portugheză și română) sunt formulate în sensul că statele membre transmit Comisiei informațiile „cel târziu” de data de 10 iulie a fiecărui an, aceste versiuni nu conferă articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 un sens diferit de cel al celorlalte versiuni lingvistice.

b) Interpretarea sistematică

25. Guvernul elen afirmă că acest caracter pur indicativ al termenului prevăzut la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 rezultă dintr-o interpretare sistematică a acestei dispoziții. Din articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1227/2000 ar rezulta obligația Comisiei de a ține seama, la stabilirea alocărilor financiare definitive, și de acele comunicări primite după expirarea termenului menționat la articolul 16 alineatul (1).

26. În conformitate cu articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1227/2000, „dacă informațiile pe care Comisia le cere statelor membre conform alineatului (1) sunt incomplete sau nu s-au respectat termenele, Comisia va reduce avansurile desemnate pentru cheltuielile agricole pe o bază temporară și forfetară”.

27. Republica Elenă alege ca punct de pornire al argumentației sale textul alineatului (2), care prevede o reducere temporară a ajutoarelor ca sancțiune pentru cazul în care comunicările sunt incomplete sau nu respectă termenul. În opinia Republicii Elene, de aici rezultă în mod obligatoriu că sancțiunea poate fi ridicată ulterior dacă informațiile sunt completate sau sunt transmise pentru prima dată după expirarea termenului. În cele din urmă, ar putea fi vorba despre o sancțiune temporară numai atunci când aceasta ar putea fi ridicată ulterior prin intermediul unei declarații – tardive – în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000.

7 — În această privință, Tribunalul a făcut trimitere la Hotărârea Curții din 30 noiembrie 1972, Wasaknäcke, 32/72, Rec., p. 1181, punctul 2, și la Hotărârea Curții din 13 decembrie 1972, Walzenmühle Magstadt, 52/72, Rec., p. 1267, punctul 2.

28. În cea de a doua etapă a raționamentului, Republica Elenă utilizează un argument *a fortiori*. Comisia afirmase de fapt, în cadrul procedurii derulate în fața Tribunalului, că textul articolului 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1227/2000 reglementează doar situațiile în care declarația nu s-a efectuat deloc sau în care aceasta a fost doar incompletă, dar nu și cazul analizat în speță, al unei declarații în aparență complete, dar în realitate eronate.

29. În opinia Republicii Elene, și în cazul de față, în care se află în discuție o declarație eronată depusă în termen, ar exista, conform articolului 16 alineatul (2), posibilitatea de a prezenta o declarație (rectificată) după expirarea termenului. Un stat care și-a respectat obligația de comunicare a informațiilor conform articolului 16 alineatul (1) în termenul prevăzut de această dispoziție, comițând numai o eroare, nu ar trebui plasat într-o poziție mai puțin avantajoasă decât un stat care de la început nu a respectat termenul prevăzut la articolul 16 alineatul (1). Dimpotrivă, articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1227/2000 oferă ambelor state posibilitatea de a prezenta o declarație ulterioară, de care Comisia ar trebui să țină seama la stabilirea alocărilor financiare definitive.

30. În cele din urmă însă, nu se poate da curs acestei argumentații centrale prezentate de Republica Elenă în cadrul primului motiv de recurs.

31. La prima vedere, argumentația Republicii Elene pare, cu siguranță, extrem de convingătoare. În măsura în care, într-o dispoziție legală, pentru nerespectarea unui termen se prevede o sancțiune „temporară", se poate trage concluzia că există implicit posibilitatea de a remedia omisiunea. Dacă omisiunea nu ar putea fi remediată astfel încât să se țină seama de aceasta în cadrul deciziei ce urmează a fi adoptată, nu ar mai putea fi vorba despre o sancțiune cu caracter pur temporar.

32. O analiză atentă a textului articolului 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1227/2000 arată însă că din „reducerea temporară" menționată la această dispoziție nu se poate trage în niciun caz concluzia că în decizia atacată a Comisiei ar fi trebuit să se țină seama de declarația ulterioară prezentată de Republica Elenă.

33. Astfel, articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1227/2000 prevede, în cazul unei declarații care, în sensul alineatului (1), nu a respectat termenul sau al unei declarații incomplete, o reducere temporară „a *avansurilor desemnate* pentru cheltuielile agricole pe o bază temporară și forfetară".

34. Articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1227/2000 face astfel trimitere la procedura prevăzută în cadrul politicii agrare

comune pentru plata mijloacelor financiare către statele membre. În conformitate cu articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1258/1999, Comisia pune la dispoziția statelor membre resursele financiare necesare pentru a acoperi cheltuielile prin avansuri din cheltuielile prevăzute pentru o perioadă de referință.

35. În conformitate cu articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1258/1999, Comisia decide asupra avansurilor lunare prevăzute și efectuate de agențiile de plată acreditate, avansurile plătindu-se nu mai târziu de a treia zi lucrătoare a celei de a doua luni care urmează celei în care au fost efectuate cheltuielile.

36. Astfel, dacă, în termenul prevăzut la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000, un stat membru nu depune o declarație sau depune o declarație incompletă din punctul de vedere al conținutului, consecința va fi, în conformitate cu articolul 16 alineatul (2) din acest regulament, o reducere temporară a avansurilor acordate conform articolului 7 din Regulamentul nr. 1258/1999 pe baza cheltuielilor lunare ale statului membru respectiv. Este vorba despre o metodă de presiune continuă, menită să constrângă statul membru să respecte obligația de declarare prevăzută la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000. Dacă statul membru respectă obligația de declarare, reducerea temporară devine ulterior caducă.

37. În conformitate cu articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1227/2000, numai această sancțiune, mai exact, reducerea avansurilor lunare prevăzute și efectuate de agențiile de plată acreditate pe baza cheltuielilor efectuate, este temporară, ceea ce înseamnă că aceasta devine caducă în cazul declarării ulterioare.

38. În decizia atacată prin prezentul recurs, Comisia nu a efectuat însă nicio reducere a avansurilor acordate Republicii Elene ținând seama de cheltuielile sale agricole; în această situație, nu este în niciun caz vorba despre o reducere în sensul articolului 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1227/2000.

39. Dimpotrivă, obiectul deciziei atacate este cu totul altul.

40. Prin decizia atacată, Comisia a procedat la stabilirea alocărilor financiare *definitive* acordate statelor membre pentru un anumit număr de hectare în exercițiul financiar 2006, în conformitate cu articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1493/1999. Această alocare definitivă nu constituie nicidecum obiectul unei „reduceri temporare" în sensul articolului 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1227/2000, astfel încât din caracterul temporar al reducerii prevăzute în această dispoziție nu se poate trage nicio concluzie în sensul că la stabilirea alocărilor definitive trebuie să se țină seama de declarațiile primite după expirarea termenului prevăzut la articolul 16 alineatul (1). În consecință, Republica

Elenă invocă un punct de referință eronat în argumentația sa.

41. Articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1227/2000 nu prevede însă în mod clar o reducere temporară a alocărilor *definitive* în conformitate cu articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1493/1999. Mai curând, articolul 16 alineatul (2) reglementează reducerile forfetare într-un cu totul alt context, respectiv la *avansurile* acordate Republicii Elene pe baza cheltuielilor agricole. Însă din aceasta nu se poate deduce dacă trebuie sau nu trebuie să se mai țină seama de comunicările efectuate cu întârziere în cadrul stabilirii dotărilor financiare definitive.

42. Dacă ne detașăm de această greșită înțelegere prezentată de guvernul elen, se constată că interpretarea – derivată inițial din textul articolului 16 alineatul (1) – conform căreia termenul prevăzut de această dispoziție este imperativ este de altfel confirmată de cadrul normativ alcătuit de dispozițiile din capitolul IV din Regulamentul nr. 1227/2000.

43. În această privință, trebuie să se amintească în primul rând în ce cadru de reglementare se înscrie articolul 16 din Regulamentul nr. 1227/2007. Acesta reprezintă o dispoziție de aplicare a Regulamentului nr. 1493/1999 și în special a articolului 14 din acest regulament. Articolul 14 menționat reglementează alocările financiare acordate statelor membre în cadrul politicii bugetare de restructurare și reconversie a podgoriilor.

44. În conformitate cu articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1493/1999, Comisia alocă în fiecare an statelor membre o primă tranșă de credite pe baza criteriilor obiective, luând în considerare situațiile și nevoile speciale, precum și eforturile acceptate ținându-se cont de obiectivul planului de măsuri. Pentru exercițiul financiar în speță, alocarea a fost decisă prin Decizia 2005/716/CE a Comisiei din 10 octombrie 2005.

45. Articolul 14 alineatul (2) prevede apoi, într-o a doua etapă, că dotarea inițială este adaptată în funcție de cheltuielile reale și de previziunile cheltuielilor revăzute comunicate de statele membre, ținându-se cont de obiectivul planului de măsuri și în limita creditelor disponibile. Pentru exercițiul financiar 2006, acest lucru s-a realizat pe baza deciziei atacate în speță.

46. Obligația de declarare reglementată detaliat de articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 servește la pregătirea acestei stabiliri definitive a alocărilor în conformitate cu articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1493/1999.

47. Pornind de la declarația, impusă la articolul 16 alineatul (1) literele (a) și (b), a cheltuielilor efectiv realizate și a celor constatate în timpul exercițiului financiar în curs, precum și de la cererile de finanțare suplimentară, permise de articolul 16 alineatul (1) litera (c),

în ceea ce privește cheltuielile din exercițiul financiar în curs în plus față de avansurile vizate de articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1493/1999, Comisia definește baza de calcul în temeiul căreia urmează să stabilească alocările financiare definitive.

48. Această decizie nu poate fi luată în niciun caz cu titlu temporar numai pentru anumite state membre, astfel cum se va arăta în continuare din perspectiva considerațiilor teleologice.

49. Astfel, din articolul 17 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1227/2000 rezultă că o alocare financiară către un stat membru care depășește suma alocată acestuia temporar conform articolului 14 alineatul (1) poate fi decisă numai dacă, după scăderea tuturor cheltuielilor efectiv realizate de statele membre în exercițiul financiar din sumele totale alocate conform articolului 14 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1493/1999, mai există fonduri disponibile. Alocarea definitivă de resurse financiare depinde, prin urmare, de volumul concret de alocări către celelalte state membre, astfel încât sunt excluse modificări ulterioare izolate.

50. Contrar celor afirmate de Republica Elenă, nici articolul 17 alineatul (1) din acest regulament nu poate fi invocat pentru a contesta caracterul imperativ al termenului prevăzut la articolul 16 alineatul (1).

51. Mai exact, articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 indică în mod expres declarațiile efectuate în termenul prevăzut la articolul 16 alineatul (1) ca bază de calcul a alocărilor definitive de către Comisie. În ceea ce privește afirmația Republicii Elene conform căreia baza de calcul ar trebui să fie constituită din cheltuielile efective în conformitate cu articolul 17 alineatul (1) și astfel să se țină seama de corecturile efectuate după expirarea termenului, niciun element din cadrul textului nu susține această ipoteză.

52. Este necesar să se rețină ca o concluzie intermediară că o interpretare sistematică a articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 confirmă interpretarea textului conform căreia termenul menționat are un caracter imperativ.

c) Interpretarea teleologică

53. Considerațiile prezentate mai sus sunt confirmate de asemenea de o interpretare teleologică a articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000. Conform acestei interpretări, numai caracterul imperativ al termenului prevăzut în această dispoziție este în măsură să garanteze în mod eficace scopul și finalitatea urmărite de articolele 16 și 17.

54. O adaptare a alocării de dotări financiare temporare în prima etapă, conform articolului 14 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1493/1999, sub forma unei alocări definitive conform articolului 14 alineatul (2) din acest regulament se justifică numai dacă efectele acestei adaptări financiare se pot manifesta în cursul exercițiului financiar curent aproape încheiat.

55. Efectul util al acestei dispoziții impune ca decizia de stabilire pentru exercițiul financiar a alocărilor financiare definitive către statele membre să fie adoptată înainte de încheierea acestuia, la 15 octombrie, astfel încât statele membre să poată efectua ultimele plăți aferente cheltuielilor notificate în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 înainte de finele exercițiului financiar în curs și astfel încât Comisia să poată efectua rambursările înainte de finalizarea exercițiului financiar, din resursele bugetare disponibile pentru exercițiul respectiv. Articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1258/1999 prevede că numai cheltuielile efectuate între 1 și 15 octombrie sunt contabilizate ca aferente lunii octombrie, în timp ce cheltuielile ulterioare se contabilizează în luna noiembrie.

56. Totuși, în vederea stabilirii alocărilor definitive în conformitate cu articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1493/1999, este necesar să fie depuse declarațiile tuturor statelor membre conform articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 și ca acestea să fie procesate în cadrul unei proceduri complexe de stabilire a alocărilor definitive.

57. În acest context, numai o interpretare strictă și, prin urmare, eficace a termenului prevăzut la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 permite să se garanteze că alocările acordate inițial cu titlu provizoriu în baza articolului 14 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1494/1999 pot fi adaptate în termen de către Comisie pe baza declarațiilor reale. Dacă s-ar permite statelor membre să comunice sau să corecteze arbitrar, integral sau doar parțial, după data de 10 iulie, informații cu efect asupra alocărilor definitive, Comisia nu ar mai putea stabili alocările definitive la termen, înainte de încheierea exercițiului financiar.

58. Prin urmare, și interpretarea teleologică confirmă calificarea termenului prevăzut la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 ca termen imperativ, astfel încât, în principiu, nu se impune ca informațiile transmise cu întârziere să fie luate în considerare la stabilirea alocărilor definitive în conformitate cu articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1493/1999.

2. Cu privire la al doilea motiv

59. Prin intermediul celui de al doilea motiv de recurs, Republica Elenă afirmă că

Tribunalul nu a ținut seama de diferite principii generale de drept comunitar. Contrar opiniei Tribunalului, Comisia ar fi încălcat obligația de cooperare loială, principiile bunei-credințe și bunei administrări și principiul egalității de tratament, deoarece nu a luat în considerare datele corectate și transmise cu întârziere de Republica Elenă.

60. Tribunalul a negat în mod corect existența unei încălcări din partea Comisiei a principiilor de drept menționate anterior. Astfel, la rândul său, nici Tribunalul nu a încălcat aceste principii. În consecință, nici cel de al doilea motiv invocat de Republica Elenă nu poate duce la admiterea recursului.

61. În ceea ce privește obligația de cooperare loială, este necesar să se sublinieze că acest principiu se aplică, în temeiul articolului 10 CE, în raporturile dintre statele membre și instituții. Acesta presupune obligația statelor membre de a lua toate măsurile adecvate pentru a asigura valabilitatea și eficiența dreptului comunitar și impune de asemenea instituțiilor comunitare obligații reciproce de cooperare loială cu statele membre[8].

62. Guvernul elen consideră că principiile menționate anterior au fost încălcate, pe de o parte, deoarece, în opinia sa, eroarea conținută în declarația depusă la termen era una evidentă, iar Comisia ar fi trebuit să semnaleze neîntârziat această eroare, caz în care ar fi fost posibilă o rectificare imediată. Diferența considerabilă dintre numărul de hectare declarat și numărul de hectare care a stat la baza Deciziei 2005/716/CE a Comisiei din 10 octombrie 2005 privind stabilirea dotărilor financiare orientative[9] ar fi trebuit să determine Comisia să solicite informații suplimentare.

63. Acest raționament nu este însă convingător. Declarația transmisă la termen nu conținea erori evidente care ar fi trebuit să atragă imediat atenția Comisiei. Simpla diferență dintre datele notificate și cele care au stat la baza alocării financiare indicative conform articolului 14 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1493/1999 nu este suficientă pentru a demonstra o eroare de transmitere. În definitiv, aprecierea caracterului vădit al erorii este o chestiune de fapt care nu poate face obiectul unui recurs. În acest sens, Republica Elenă nu a invocat o denaturare a probelor.

64. Natura însăși a unei alocări financiare indicative implică faptul că suma totală stabilită

8 — A se vedea Hotărârea din 13 iulie 1990, IMM, Zwartveld și alții, C-2/88, Rec., p. I-3365, punctul 17, Hotărârea din 26 noiembrie 2002, First și Franex, C-275/00, Rec., p. I-10943, punctul 49, precum și Hotărârea din 16 octombrie 2003, Irlanda/Comisia, C-339/00, Rec., p. I-11757, punctul 71.

9 — Decizia 2005/716/CE a Comisiei din 10 octombrie 2005 de stabilire, pentru anul de comercializare 2005/2006 și pentru un anumit număr de hectare, a alocărilor financiare indicative destinate statelor membre pentru restructurarea și reconversia podgoriilor în temeiul Regulamentului nr. 1493/1999 al Consiliului (JO L 271, p. 45).

în cadrul alocării se poate în cele din urmă dovedi a nu fi necesară. Fie și numai pentru acest motiv, se va constata că, în principiu, discrepanțele nu permit punerea la îndoială a corectitudinii declarației. În cazul de față, această considerație generală este de altfel confirmată de articolul 17 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1227/2000, care prevede o sancțiune pentru cazul în care suprafața totală declarată este mai mică decât suprafața avută în vedere la stabilirea alocării indicative. Această dispoziție pornește în mod explicit de la ipoteza apariției unor diferențe considerabile între datele declarate de un stat membru și cele stabilite temporar.

65. Prin urmare, Comisia nu avea niciun motiv ca imediat după primirea declarației efectuate în termen să presupună că datele transmise conțineau o eroare și să informeze recurenta în această privință.

66. De asemenea, guvernul elen consideră că s-au încălcat principiile cooperării loiale, bunei-credințe și bunei administrări deoarece Comisia nu a luat în considerare datele corectate transmise la mai mult de două luni de la expirarea termenului, deși, în opinia guvernului elen, acest lucru ar fi fost în realitate încă posibil în cele trei săptămâni rămase până la termenul limită de adoptare a deciziei atacate.

67. În această privință, Curtea trebuie, în mod evident, să țină seama de constatarea faptelor efectuată de Tribunal în hotărârea atacată. Republica Elenă nu a invocat o denaturare a probelor nici în această privință.

68. Conform celor prezentate la punctele 32 și 59 din hotărârea atacată, Tribunalul a reținut în mod expres că, în fapt, Comisia nu mai era în măsură să ia în considerare datele corectate înainte de adoptarea deciziei atacate. Or, dacă, pe de o parte, data adoptării unei decizii – astfel cum s-a arătat anterior – nu poate fi stabilită arbitrar, iar, pe de altă parte, timpul rămas până la data adoptării anunțate și deja amânate nu mai este suficient pentru a lua în considerare datele declarate cu întârziere, neluarea în considerare nu constituie în niciun caz o încălcare a obligației de cooperare loială.

69. De altfel, în mod vădit, o procedură complexă, pentru care legislatorul a acordat Comisiei un termen de aproximativ 3 luni prin instituirea unui termen de notificare până la 10 iulie, nu poate fi derulată în câteva zile. Acest fapt este cu atât mai evident cu cât decizia de stabilire a alocărilor definitive nu poate fi decât una comună pentru toate statele membre, având în vedere interdependențele existente în baza articolului 17 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1227/2000.

70. În sfârșit, în hotărârea atacată, Tribunalul nu a ignorat nici importanța principiului egalității de tratament.

71. Principiul general al egalității de tratament, în calitate de principiu general al dreptului comunitar, impune ca situații comparabile să nu fie tratate în mod diferit și ca situații diferite să nu fie tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv[10].

72. Astfel, principiul egalității de tratament nu impune ca o comunicare transmisă la mai mult de două luni de la expirarea termenului să fie luată în considerare în același mod ca o comunicare care înregistrează câteva zile de întârziere. Într-adevăr, în cadrul unei perioade de decizie de aproximativ 3 luni de care dispune Comisia, o declarație care a înregistrat câteva zile de întârziere, pe de o parte, și o declarație cu o întârziere de mai mult de două luni, pe de altă parte, nu reprezintă situații comparabile.

3. Cu privire la al treilea motiv

73. Prin intermediul celui de al treilea motiv de recurs, Republica Elenă susține că hotărârea atacată este contradictorie în sine și, prin urmare, nu poate fi considerată valabilă. În opinia recurentei, Tribunalul și-a contrazis propriile considerații prezentate la punctele 25, 26 și 43 din hotărârea atacată, în care a calificat drept imperativ termenul prevăzut la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000, menționând la punctul 59 din decizia atacată că nu este complet exclusă luarea în considerare a datelor comunicate cu o ușoară întârziere.

74. Problema dacă motivarea unei hotărâri a Tribunalului este contradictorie sau insuficientă reprezintă o problemă de drept care poate fi invocată, ca atare, în cadrul unui recurs[11].

75. Nici cel de al treilea motiv de recurs nu este convingător, deoarece, contrar opiniei recurentei, aprecierea juridică efectuată în cadrul hotărârii atacate nu este contradictorie. Astfel, deși Tribunalul apreciază că, în ciuda constatării că termenul în discuție este unul imperativ, „nu este total exclus" să se ia în considerare datele comunicate tardiv, acesta reține în același timp că o astfel de excepție nu este posibilă decât în cazul unei depășiri scurte a termenului, dar nu și în cazul unei depășiri atât de grave precum în cazul în speță.

76. În hotărârea atacată, Tribunalul expune în mod detaliat motivele pentru care tocmai o serie de considerații teleologice pledează în favoarea caracterului imperativ al termenului prevăzut la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000. Astfel, Comisia trebuie să dispună de timp suficient pentru luarea deciziei de stabilire a alocărilor definitive, care trebuie obligatoriu adoptată

10 — A se vedea printre altele Hotărârea din 11 iulie 2006, Egenberger, C-313/04, Rec., p. I-6331, punctul 33 și jurisprudența citată.

11 — A se vedea în acest sens Hotărârea din 25 ianuarie 2007, Sumitomo Metal Industries și Nippon Steel/Comisia, C-403/04 P și C-405/04 P, Rep., p. I-729, punctul 77 și jurisprudența citată.

înainte de sfârșitul exercițiului financiar, la 15 octombrie.

77. Atunci când menționează luarea în considerare a declarațiilor transmise cu o ușoară întârziere, cu condiția ca acestea să nu împiedice adoptarea la timp a deciziei, Tribunalul își continuă argumentația coerentă. Nu se constată nicio inconsecvență logică în acest sens.

4. Rezumat

78. Deoarece niciunul dintre motivele de recurs prezentate de Republica Elenă nu este pertinent, recursul trebuie respins în totalitate.

VII — Concluzie

81. Pentru aceste motive, propunem Curții să dispună după cum urmează:

1) Respinge recursul.

2) Obligă Republica Elenă la plata cheltuielilor de judecată.

VI — Cheltuieli

79. În temeiul articolului 122 primul paragraf din Regulamentul de procedură, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată atunci când recursul este respins. În conformitate cu articolul 69 alineatul (2) prima teză coroborat cu articolul 118 din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

80. Întrucât Comisia a prezentat o cerere în acest sens, iar recurenta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată.